

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer drs. R.W. Knops
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 23 december 2021

betreft Voorstel voor een verordening inzake Europese digitale identiteit COM(2021)281

ons kenmerk 169610.03U

Geachte heer Knops,

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning heeft in haar vergadering van jongstleden dinsdag 21 december beraadslaagd over het verslag van een nader schriftelijk overleg van 29 november over het Voorstel voor een verordening inzake Europese digitale identiteit COM(2021)281 en haar leden de gelegenheid gegeven tot het stellen van nadere vragen. De leden van de fracties van **GroenLinks** en **PvdA** gezamenlijk, en de leden van de fracties van **PVV** en **PvdD** hebben van de geboden mogelijkheid gebruikgemaakt.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van GroenLinks en PvdA gezamenlijk

In het verslag van een nader schriftelijk overleg¹ schrijft u dat het risico bestaat dat partijen gegevens verwerken op een wijze die niet is toegestaan, maar dit risico wordt door de voorgestelde voorschriften in het voorstel van de Commissie of in de Wet digitale overheid niet groter of kleiner. Kunt u dit nader duiden, gezien juist door middel van nationale en Europese wetgeving nieuwe digitale identificatiemiddelen in het leven worden geroepen en daarmee het risico kan worden verhoogd? En betekent de uitwisselbaarheid inzake toelating dat in de Europese verordening alle in de lidstaten ontwikkelde en toegelaten inlogmiddelen, toegang moeten geven tot overheidsdiensten of is het mogelijk om restrictiever te zijn als het gaat om overheidsdiensten?

Doelbinding en dataminimalisatie zijn en blijven uitgangspunten, schrijft u. Heeft Nederland dezelfde interpretatie inzake doelbinding en dataminimalisatie als de EU? Gaat de regering deze uitgangspunten ook materialiseren in de implementatie van de Europese verordening en aanpalend de Wet digitale overheid? En zo ja, hoe wordt er gecontroleerd dat dit ook daadwerkelijk gebeurt bij de private aanbieders?

U geeft aan dat er momenteel alleen wordt gewerkt aan een systeem van toegang (inloggen/identificatie) en autorisatie (vertegenwoordiging/machtiging), maar dat we uiteindelijk naar een systeem toe moeten waarin ook de overige waarborgen, zoals veilige attributen en gegevensdeling geborgd moeten zijn. Onder andere de eIDAS-revisie ziet hierop toe. Kunt u uitgebreider ingaan op waarom deze keus is gemaakt? Hadden de overige waarborgen niet al in het initiële voorstel moeten zitten,

¹ Kamerstukken I 2021/22, 35885, E.

datum 23 december 2021

ons kenmerk 169610.03U

blad 2

zoals dat ook in het Europese voorstel het geval is? Waarom is dit niet meteen gedaan? Zijn volgens de regering veilige attributen en gegevensdeling inherent aan identificatie en autorisatie en een veilige werking daarvan?

U schrijft dat lidstaten meer dan één wallet kunnen introduceren en dat deze wallets volgens het voorstel zowel door overheden, door bedrijven als in publiek-private samenwerking kunnen worden uitgegeven. 'Ik verken op dit moment de mogelijkheden en ik heb hierin nog geen keuze gemaakt', zo schrijft u.² Hoe verhoudt deze uitspraak zich tot de behandeling van de Wet digitale overheid en de novelle? Wanneer verwacht u een reactie van de Raadswerkgroep Telecom inzake het handelverbod van (meta)data?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van PVV

In uw beantwoording in het verslag van een nader schriftelijk overleg stelt u: 'Echter een verplichting om daarvan gebruik te maken bevat het voorstel niet. Ditzelfde geldt voor het gebruik maken van publieke dienstverlening in Nederland: voor wie dat niet digitaal kan of liever niet wil, blijft een niet digitaal alternatief voorhanden.'³ Kunt u nader duiden op welke wijze een niet digitaal alternatief vorm zal krijgen?

Verder stelt u in de beantwoording: 'Het voorstel voor een raamwerk voor een Europese Digitale Identiteit beoogt geen regeling van het coronatoegangsbewijs. In het voorstel heeft de Commissie in Bijlage VI opgenomen een minimale lijst van attributen die lidstaten uit authentieke bronnen ter beschikking zouden moeten stellen voor gebruik in wallets. In deze lijst zijn medische gegevens niet opgenomen.'⁴ In een presentatie over het European Digital Identity Framework voor het Benelux-parlement gaf de Policy Officer at European Commission (DG CONNECT), de heer Stefan Bogdan, onlangs desgevraagd aan dat het gebruik van het coronatoegangsbewijs in het eID bij uitstek "the purpose" is.⁵ Kunt u aangeven hoe de beantwoording over het gebruik van het coronatoegangsbewijs in het eID zich verhoudt tot de uitspraak van deze direct bij de ontwikkeling betrokken spreker namens de Europese Commissie? Kunt u uitsluiten dat het coronatoegangsbewijs in een latere fase alsnog onderdeel kan worden van het eID, bevat het voorstel daartoe (wettelijke) waarborgen?

Op de website van de Europese Commissie over de Europese digitale identiteit wordt gesteld dat deze ook kan worden ingezet voor medische certificaten: 'The European Digital Identity can be used for any number of cases, for example: public services such as requesting birth certificates, medical certificates, reporting a change of address.'⁶ Kunt u aangeven hoe de beantwoording dat de Europese digitale identiteit niet gericht is op medische gegevens zich verhoudt tot deze door de Europese Commissie aangeduide inzet op 'medical certificates'? Kunt u tevens aangeven in hoeverre zulke 'medical certificates' dan ook het coronatoegangsbewijs en het Europees coronacertificaat betreffen?

² Kamerstukken I 2021/22, 35885, E, p. 8.

³ Kamerstukken I 2021/22, 35885, E, p. 9.

⁴ *Idem*.

⁵ Hoorzitting over 'Digitale Benelux - online identiteit' in de commissie 'Grensoverschrijdende Samenwerking' van 26 november 2021.

⁶ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-digital-identity_en#practical-use

datum 23 december 2021

ons kenmerk 169610.03U

blad 3

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van PvdD

In het verslag van een nader schriftelijk overleg stelt u op pagina 6 het volgende: 'Er is een toenevende maatschappelijke behoefte om digitaal met elkaar zaken te doen. Zowel burgers en bedrijven met de overheid, als burgers en bedrijven onderling. Dat is de primaire reden waarom de behoefte aan digitale identificatie toeneemt en bedrijven daarom zullen vragen. Tevens bestaat de behoefte om dat veilig en betrouwbaar te kunnen doen. De digitale identiteit vult deze behoefte in. En op het moment dat een veilige digitale identiteit ter beschikking wordt gesteld, zal dat vermoedelijk in zichzelf ook een aanjager zijn om meer zaken digitaal met elkaar te regelen. Dat is ook nadrukkelijk het doel dat met digitale identiteit voor ogen staat.'⁷

Kunt u uitleggen waar nu de problemen zich voordoen in het digitaal met elkaar zaken doen? Waar gaat het mis? En wie hebben aan de bel getrokken en gevraagd om een digitale identiteit, zo vragen de leden van de fractie van PvdD.

In Follow the money is een artikel verschenen onder de titel 'Wetenschappers waarschuwen voor een nieuwe digitale identiteit'.⁸

Wat is de reactie van de regering op de inhoud van dat artikel? Kunt u in uw reactie in het bijzonder ingaan op de waarschuwing van de directeur van Privacy First dat 'het einde van anonimiteit een ramp zou zijn' voor journalisten en activisten. En de in dat artikel betrokken stelling: "eigenlijk moet iedere burger zich anoniem in de openbare ruimte kunnen begeven, kunnen winkelen, zijn mening kunnen uiten. Anders krijg je het 'chilling effect', een onbewust psychologisch gevoel dat optreedt wanneer mensen zich bespied wanen, als ze niet langer vrij en anoniem transacties kunnen doen, naar de horeca kunnen gaan, kunnen reizen."

Is de regering nagegaan in hoeverre er een lobby heeft plaatsgevonden voor het ontwikkelen van een digitale identiteit? Zo nee, ziet u na lezing van het artikel in Follow the money aanleiding om dat alsnog te laten onderzoeken? Zo nee, op welke gronden oordeelt de regering dat dat niet nodig is? Zo ja, op welke termijn kunt u de Kamer informeren omtrent de resultaten van het onderzoek?

De commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning ziet met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangt deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Met vriendelijke groet,

mr. B.O. Dittrich

Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis der Koning

⁷ Kamerstukken I 2021/22, 35885, E, p. 6.

⁸ Via www.ftm.nl